2024/2271

10.10.2024

REZOLUȚIA (UE) 2024/2271 A PARLAMENTULUI EUROPEAN

din 11 aprilie 2024

conținând observațiile care fac parte integrantă din decizia privind descărcarea de gestiune pentru execuția bugetului Agenției Uniunii Europene pentru Siguranța Aviației aferent exercițiului financiar 2022

PARLAMENTUL EUROPEAN,

— având în vedere decizia sa privind descărcarea de gestiune pentru execuția bugetului Agenției Uniunii Europene pentru Siguranța Aviației aferent exercițiului financiar 2022,

— având în vedere articolul 100 și anexa V la Regulamentul său de procedură,

— având în vedere avizul Comisiei pentru transport și turism,

— având în vedere raportul Comisiei pentru control bugetar (A9-0116/2024),

A. întrucât, potrivit situației veniturilor și cheltuielilor sale ([1]), bugetul definitiv al Agenției Uniunii Europene pentru Siguranța Aviației („Agenția”) aferent exercițiului financiar 2022 a fost de 224 265 965 EUR, ceea ce reprezintă o creștere cu 10,04 % față de bugetul pe 2021; întrucât suma de 39 678 000 EUR din bugetul Agenției provine de la bugetul Uniunii, iar suma de 120 435 031 EUR reprezintă venituri din taxe și comisioane;

B. întrucât Curtea de Conturi („Curtea”) declară în raportul său privind conturile anuale ale Agenției Uniunii Europene pentru Siguranța Aviației pentru exercițiul financiar 2022 („raportul Curții”) că a obținut asigurări rezonabile cu privire la fiabilitatea conturilor anuale ale Agenției și cu privire la legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente,

Gestiunea bugetară și financiară

1. constată că eforturile de monitorizare a bugetului în cursul exercițiului financiar 2022 au avut ca rezultat o rată de execuție bugetară a creditelor de angajament din exercițiul respectiv de 97,08 %, ceea ce reprezintă o creștere de 0,77 % față de 2021; constată, de asemenea, că rata de execuție a creditelor de plată pentru exercițiul respectiv a fost de 87,18 %, ceea ce arată o ușoară scădere de 0,16 % în comparație cu 2021;

2. constată că Agenția a încheiat exercițiul cu un rezultat bugetar al taxelor și comisioanelor de −8,2 milioane EUR (față de 11,2 milioane EUR în 2021); observă, în consecință, că surplusul acumulat de taxe și comisioane al Agenției a scăzut de la 72,1 milioane EUR la 63,9 milioane EUR; constată că rata creditelor anulate aferente angajamentelor reportate în 2022 a fost de 2,82 %, sub plafonul de 5 % stabilit de Comisie;

3. remarcă, conform raportului Curții, că Agenția colectează taxe și comisioane pentru furnizarea de servicii de certificare, dar nu documentează verificările pe care le efectuează pentru a se asigura că aceste venituri sunt colectate corect și, prin urmare, nu respectă articolul 74 alineatul (5) și articolul 75 din Regulamentul financiar; ia act de răspunsul Agenției prin care aceasta se angajează să ia măsurile necesare pentru a garanta că verificările sunt documentate în mod corespunzător;

Performanța

4. observă că, în 2022, Agenția a utilizat anumite măsuri pentru a evalua valoarea adăugată a activităților sale și alte măsuri pentru a-și îmbunătăți gestiunea bugetară, printr-o combinație de 128 de obiective și 66 de indicatori-cheie de performanță (ICP) în 11 domenii-cheie de activitate; observă că, în 2022, Agenția a avut o performanță foarte bună, cu o rată de execuție de 97 % a programului său anual de lucru pentru 2022, 77 % dintre ICP ai Agenției înscriindu-se în parametri;

([1]) JO C 73, 28.2.2023, p. 25.

5. recunoaște principalele realizări și progrese înregistrate de Agenție în 2022 în domeniile emergente legate de soluțiile ecologice și de digitalizare; constată, în acest context, că Agenția și-a intensificat eforturile pentru o aviație curată prin Programul AESA pentru o aviație sustenabilă – 2022, prin diverse acțiuni, cum ar fi publicarea celei de a treia ediții a Raportului de mediu al aviației europene și contribuția reușită la concluziile privind mediul ale celei de a 41-a Adunări a Organizației Aviației Civile Internaționale (OACI); observă că Agenția a efectuat în 2022 o revizuire cuprinzătoare a priorităților strategice în ceea ce privește abordarea riscurilor pentru sistem în legătură cu Planul european pentru siguranța aviației (EPAS); constată, în acest context, că revizuirea a avut ca rezultat un accent mai puternic pe gestionarea interdependențelor de risc, precum și pe competențele personalului și a inclus priorități suplimentare pentru integrarea în condiții de siguranță a tehnologiilor emergente și a noilor concepte de afaceri; observă că aceste noi priorități strategice sunt incluse în ediția 2023-2025 a EPAS, adoptată în 2022;

6. ia act de acțiunile Agenției din 2022 pentru punerea în aplicare a foii de parcurs privind mobilitatea aeriană urbană prin publicarea orientărilor pentru proiectarea vertiporturilor, a noului cadru de reglementare propus pentru operarea taxiurilor aeriene în orașe, a orientărilor pentru stabilirea nivelurilor de zgomot ale dronelor sub 600 kg, precum și a mijloacelor acceptabile de conformare și a materialelor orientative pentru a sprijini punerea în aplicare armonizată, sigură și eficientă a sistemului U-space în întreaga Uniune;

7. salută transformarea digitală a spațiului aerian european, care include posibilitățile de mobilitate ameliorate și calificările raționalizate pentru acordarea licențelor și formarea controlorilor de trafic aerian, precum și sistemele ATM terestre; solicită modificarea frazeologiilor SERA RT pentru comunicarea dintre piloți și controlorii de trafic aerian; subliniază că transformarea digitală a spațiului aerian european cuprinde mai multe componente și elemente constitutive individuale care reprezintă soluții esențiale pentru viitoarea arhitectură a spațiului aerian și urmăresc să sprijine siguranța, eficiența și performanța de mediu;

8. subliniază că este important ca Cerul unic european să abordeze fragmentarea spațiului aerian european și să vizeze îmbunătățirea performanței ATM din perspectiva siguranței, a capacității, a rentabilității și a mediului; salută activitatea Agenției în cadrul reformei Cerului unic european 2+ din 2022, în special în ceea ce privește armonizarea în cazul controlorilor de trafic aerian prin acordarea licențelor și certificarea de către Agenție a sistemelor terestre ATM/ANS; apreciază faptul că ambele reforme reduc costurile și sporesc capacitatea ATM și oferă o valoare adăugată semnificativă pachetului inițiativei „Cerul unic european 2+”;

9. înțelege preocupările legate de flotele rusești de pasageri; salută mai ales implicarea Agenției în echipa civil-militară pentru Ucraina privind siguranța spațiului aerian, în special în legătură cu cererile tot mai numeroase de spațiu aerian pentru a facilita exercițiile militare ale statelor și NATO; ia act de punerea în aplicare cu succes a programului de lucru cu Agenția Europeană de Apărare (AEA), care a consolidat în mod semnificativ colaborarea la frontiera emergentă a inovării; felicită Agenția că a sprijinit inițiativele Comisiei în cadrul programului RescEU (contractul pompierilor și capacitatea aeronautică de evacuare medicală/de transport);

10. ia act de acțiunile Agenției ca răspuns la războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, cum ar fi publicarea unui buletin informativ privind zonele de conflict, care recomandă operatorilor să nu survoleze zonele cu activități militare intense sau intensificate, precum și publicarea buletinului informativ privind siguranța în legătură cu întreruperile temporare ale GNSS din apropierea zonelor de conflict din Ucraina; salută, în acest context, faptul că, după faza de testare a inițiativei, Platforma europeană de schimb de informații și cooperare privind zonele de conflict a devenit operațională, cu obiectivul de a face schimb de informații privind amenințările la adresa aviației civile provenite din zonele de conflict sau de insurgență armată; subliniază, de asemenea, că invadarea ilegală a Ucrainei a dus la noi probleme de siguranță și le-a accentuat pe cele preexistente; își reiterează solicitarea de stabilire a unor relații strânse cu autoritățile aeronautice militare și de stat europene, AEA, Organizația Comună de Cooperare în materie de Armament (OCCAR) și NATO, după caz, pentru îndeplinirea sarcinilor Agenției, în conformitate cu Regulamentul (UE) 2018/1139 al Parlamentului European și al Consiliului ([2]), cu scopul de a îmbunătăți siguranța și securitatea zborurilor în Europa;

11. observă că Agenția a respectat sancțiunile și politicile stabilite de Comisie după invadarea ilegală a Ucrainei de către Rusia în 2022 și că toate activitățile de cooperare cu Rusia au fost suspendate, iar Agenția și-a concentrat atenția asupra activităților de sprijinire a Ucrainei; salută, în acest context, faptul că echipa Agenției de coordonare a inspecțiilor la platformă a sprijinit Comisia la stabilirea unei liste de aeronave înmatriculate care sunt utilizate sau controlate de resortisanți ruși, lista fiind actualizată de 38 de ori și cuprinzând peste o mie de aeronave în 2022;

([2]) Regulamentul (UE) 2018/1139 al Parlamentului European și al Consiliului din 4 iulie 2018 privind normele comune în domeniul aviației civile și de înființare a Agenției Uniunii Europene pentru Siguranța Aviației, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 2111/2005, (CE) nr. 1008/2008, (UE) nr. 996/2010, (UE) nr. 376/2014 și a Directivelor 2014/30/UE și 2014/53/UE ale Parlamentului European și ale Consiliului, precum și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 552/2004 și (CE) nr. 216/2008 ale Parlamentului European și ale Consiliului și a Regulamentului (CEE) No 3922/91 al Consiliului (JO L 212, 22.8.2018, p. 1).

Eficiența și realizările

12. felicită Agenția pentru partajarea resurselor cu privire la sarcinile și competențele care se suprapun cu alte agenții, inclusiv în domeniul serviciilor de consiliere în materie de resurse umane, al digitalizării și al instrumentelor, al învățării online și al sondajelor, precum și pentru participarea la proceduri de ofertare interinstituționale și interagenții; constată că Agenția colaborează îndeaproape cu Agenția Europeană de Mediu pentru elaborarea de rapoarte precum Raportul de mediu al aviației europene, cu Eurocontrol pentru oportunități reciproce în ceea ce privește soluțiile de învățare legate de aviație și cu Agenția Uniunii Europene pentru Căile Ferate prin intermediul unui memorandum de cooperare semnat în 2022 care stabilește un dialog structurat periodic și îmbunătățește schimbul de informații, cunoștințe și experiență în diferite domenii de cooperare; salută faptul că Agenția are parteneriate strategice privind partajarea de resurse și informații cu aproape toate autoritățile aeronautice naționale competente din statele sale membre;

13. felicită Agenția că a stabilit o serie de parteneriate cu alte organisme ale Uniunii pentru a îmbunătăți eficiența și coerența, inclusiv cu Agenția Europeană de Mediu, Centrul European de Prevenire și Control al Bolilor, întreprinderea comună pentru o aviație curată și întreprinderea comună SESAR 3; salută cooperarea în legătură cu soluțiile de învățare cu mai multe agenții cu privire la chestiuni de interes comun în domeniul serviciilor de consiliere în materie de resurse umane, al digitalizării și al instrumentelor, al învățării online și al sondajelor, inclusiv cu Agenția Europeană pentru Medicamente, Autoritatea Europeană pentru Valori Mobiliare și Piețe, Autoritatea Europeană pentru Siguranța Alimentară și Parchetul European;

14. reamintește că, în 2020, programul de transformare corporativă „Destinația: adaptarea la exigențele viitorului" a fost introdus pentru a reduce costurile, a îmbunătăți eficiența și a aborda principalele teme ale Agenției; observă că programul, încheiat oficial în 2022, a adus modificări esențiale care includ, printre altele, o procedură simplificată de reglementare, servicii anterioare depunerii cererilor pentru tehnologii inovatoare și un proces de programare corporativă îmbunătățit, precum și o creștere de 12 % a productivității (atunci când se compară realizările din 2022 și cele din 2019), echivalentă cu o reducere a cheltuielilor generale ale Agenției cu 36 de echivalente normă întreagă; apreciază faptul că abordarea programului pentru obținerea eficienței, precum și infrastructura pentru inițierea de noi inițiative au fost instituite astfel încât Agenția să poată continua să îmbunătățească procesele și să se digitalizeze;

15. salută acțiunile întreprinse de Agenție pentru a-și monitoriza și gestiona amprenta de mediu în domenii legate de clădirile, utilitățile și bunurile sale, printre altele; constată, în acest context, că Agenția a optimizat utilizarea consumului de energie și de apă în clădirea sa, a achiziționat 100 % energie electrică din surse regenerabile, a centralizat punctele de colectare a deșeurilor în spațiile colaborative ale Agenției și a instituit măsuri de reducere a consumului de hârtie și de materiale de birou;

16. observă că Agenția continuă să aplice criteriile și cerințele relevante privind achizițiile publice verzi utilizând seturile de instrumente disponibile în cadrul procedurilor sale de ofertare; constată, de asemenea, că în 2022 a fost recrutat un membru al personalului cu scopul de a asigura resursele necesare pentru a relansa analiza instrumentelor de îmbunătățire continuă a performanței de mediu a organizațiilor, cu accent principal pe EMAS și ISO 14001; invită Agenția să informeze autoritatea care acordă descărcarea de gestiune cu privire la rezultatele acestei analize;

Politica de personal

17. observă că, la 31 decembrie 2022, organigrama era completată în proporție de 95,59 %, fiind ocupate 651 din cele 681 de posturi de agenți temporari autorizate de bugetul Uniunii (față de 680 de posturi autorizate în 2021); constată că în 2022 pentru Agenție au lucrat și 95 de agenți contractuali și 23 de experți naționali detașați;

18. observă că Agenția a făcut investiții semnificative în consolidarea capacităților tehnice pe parcursul anului 2022 și în oferirea de oportunități de avansare în carieră cu o politică reînnoită în materie de competențe; remarcă, în acest context, că, în 2022, Agenția a recrutat cu succes peste 60 de nou-veniți, a pus în funcțiune cea de a treia generație a programului de calificare a tinerilor (JQP), a furnizat oportunități interne de dezvoltare a carierei pentru peste 70 de membri ai personalului și a oferit personalului 98 % dintre cursurile de formare tehnică planificate; felicită Agenția pentru rata foarte scăzută de rotație a personalului (0,1 %) în 2022;

19. constată cu îngrijorare lipsa echilibrului de gen în rândul personalului din conducerea superioară și medie a Agenției, 17 membri din 22 (77 %) fiind bărbați, și în rândul consiliului de administrație al Agenției, unde 59 de membri din 79 (75 %) sunt bărbați; constată, de asemenea, situația echilibrului de gen din cadrul întregului personal al Agenției, 525 din 757 de angajați (69 %) fiind bărbați; observă că Agenția monitorizează sistematic distribuția de gen în rândul candidaților și se adresează activ candidatelor, publicând posturile în forumurile adecvate, încurajând explicit candidaturile femeilor și prezentând informații precise despre posturi, deoarece acest lucru poate avea un impact asupra echilibrului dintre viața profesională și cea privată; invită Agenția să își continue eforturile de asigurare a echilibrului de gen la nivelul conducerii și al întregului personal prin acțiuni concrete care să atragă candidaturi din partea femeilor pentru posturile oferite de Agenție; solicită Comisiei și statelor membre să țină cont că este important să se garanteze echilibrul de gen atunci când sunt desemnați membrii consiliului de administrație al Agenției;

20. felicită Agenția că s-a concentrat în continuare asupra echilibrului de gen, a echilibrului geografic și a diversității; reamintește că este important să se elaboreze o politică a resurselor umane pe termen lung privind echilibrul dintre viața profesională și cea privată și oferta de posibilități specifice de formare pentru dezvoltarea carierei, munca la domiciliu, dreptul de a se deconecta, îmbunătățirea echilibrului geografic astfel încât să fie reprezentate în mod corespunzător toate statele membre și recrutarea și integrarea persoanelor cu dizabilități, precum și promovarea unui tratament egal și a oportunităților pentru această categorie de persoane;

21. constată din raportul Agenției cu privire la măsurile luate în urma descărcării de gestiune pentru execuția bugetului Agenției aferent exercițiului financiar 2021 („raportul Agenției") că, pe baza programului său de gestionare a competențelor și de planificare strategică a forței de muncă, Agenția a identificat un scenariu de menținere a unui nivel stabil de personal 2022+, cu investiții semnificative în resurse externe în domenii de expertiză tehnică și corporativă, atât pentru sarcinile tradiționale, cât și pentru domeniile emergente, pe baza priorităților strategice pe termen mediu ale Agenției, inclusiv, de exemplu, noile tehnologii, securitatea cibernetică, evaluarea siguranței, testele de zbor și cercetarea;

22. observă că, în 2022, a fost raportat un caz de hărțuire pentru care Agenția a utilizat serviciile unui investigator extern al Rețelei interagenții, ajungându-se la concluzia că hărțuirea nu a putut fi confirmată; constată, de asemenea, că în 2022 au fost raportate în total 4 cazuri de epuizare, același număr ca în 2021;

23. reamintește din raportul anual al Curții privind agențiile Uniunii pentru 2021 observația referitoare la nerespectarea de către Agenție a articolului 16 din Statutul funcționarilor Uniunii; remarcă, pe baza raportului Curții, că această observație a rămas deschisă; constată, cu toate acestea, din raportul Agenției că, între timp, Agenția a instituit oficial un comitet mixt, pe lângă faptul că și-a revizuit procedurile pentru a remedia deficiențele identificate de Curte;

Achizițiile publice

24. constată, pe baza raportului Curții, că Agenția a încheiat un contract cu un furnizor de servicii pentru dezvoltarea în continuare a unui sistem de raportare a incidentelor în valoare de 1,9 milioane EUR, utilizând o procedură de urgență extremă; ia act de observația Curții potrivit căreia, întrucât condițiile legale pentru utilizarea acestei proceduri nu au fost îndeplinite, procedura a fost neconformă, la fel ca toate plățile aferente (261 385 EUR) efectuate în 2022; ia act totuși de răspunsul Agenției potrivit căruia contractantul câștigător a fost singurul în măsură să continue dezvoltarea acestui sistem fără a crea perturbări și fără a crea un risc imediat pentru siguranță, cu potențiale consecințe catastrofale;

25. remarcă, pe baza observațiilor Curții, că Agenția, după ce a lansat o procedură de licitație pentru serviciile de gestionare a evenimentelor, a modificat prețul licitației fără a respecta dispozițiile articolului 151 din Regulamentul financiar; observă că, în urma contestației depuse de ofertant, Agenția a efectuat o a doua evaluare care a condus la excluderea ofertantului pe motiv că acesta „nu îndeplinea cerințele stabilite în caietul de sarcini", fără a specifica însă care cerințe nu au fost îndeplinite; ia act de concluzia Curții potrivit căreia excluderea ofertantului nu a fost justificată în mod corespunzător; invită Agenția să ia măsurile necesare pentru a garanta că, în cadrul viitoarelor proceduri de achiziții publice, orice corectare a prețului sau excludere a ofertanților este justificată în conformitate cu temeiul juridic aplicabil;

Prevenirea și gestionarea conflictelor de interese și transparența

26. ia act de sistemul existent al Agenției pentru prevenirea și reducerea conflictelor de interese, care include un exercițiu anual în cursul căruia personalului i se solicită să revizuiască și să actualizeze (dacă este necesar) orice modificare a situației sale ce ar putea duce la un conflict de interese real sau potențial; observă că, în 2022, din toate declarațiile de interese depuse de personal în diferite contexte (declarație anuală, persoane nou recrutate, activități postangajare sau externe/concediu pentru interese personale) și evaluate de Agenție în conformitate cu procedura aplicabilă, 4 cazuri au fost înaintate spre avizare Comitetului de etică al Agenției; salută faptul că, în 2022, nu au existat cazuri confirmate de conflicte de interese și că toate cazurile în care a fost identificat un risc de conflict de interese real sau potențial ar putea fi atenuate prin măsuri specifice puse în aplicare, de exemplu existența stării de incompatibilitate, interzicerea activităților de lobby, neimplicarea în anumite misiuni;

27. observă că CV-urile și declarațiile de interese ale membrilor consiliului de administrație și ale personalului de conducere de nivel superior și mediu sunt publicate pe site-ul Agenției; remarcă, de asemenea, că Agenția nu enumeră toate reuniunile sale cu lobbiști sau reprezentanți ai grupurilor de interese pe pagina sa de internet și invită Agenția să facă acest lucru fără întârziere;

28. constată că Agenția este deschisă posibilității unei strategii interne anticorupție pentru viitor, dar consideră, în momentul de față, că, potrivit evidențelor din ultimii ani, nu există nicio amenințare în acest sens; invită totuși Agenția să își reevalueze poziția și să ia măsuri în vederea elaborării unei strategii interne anticorupție;

Controlul intern

29. observă că, în 2022, Serviciul de Audit Intern al Comisiei (IAS) a efectuat un audit privind activitățile de standardizare care a evaluat dacă controalele în vigoare oferă o asigurare rezonabilă cu privire la respectarea legislației relevante și dacă activitățile de standardizare sunt organizate eficient pentru a sprijini efectiv realizarea obiectivelor operaționale ale Agenției; constată, de asemenea, că, în urma acestui audit, au fost formulate trei recomandări pentru care Agenția a elaborat un plan de acțiune ce urmează să fie pus în aplicare în cursul anului 2023;

30. observă că programul de audit pentru 2022 al structurii de audit intern a Agenției a constat în 8 misiuni, și anume 4 audituri de asigurare, inclusiv 1 audit efectuat de IAS, 2 consultări și 2 audituri de urmărire subsecventă; observă că, în cadrul auditurilor de urmărire subsecventă din 2022, 2 dintre cele 13 acțiuni identificate în auditurile inițiale din 2021 au putut fi închise, în timp ce șase acțiuni au fost evaluate ca fiind parțial puse în aplicare, iar cinci acțiuni au rămas deschise; invită Agenția să ia măsurile necesare pentru a aborda aceste acțiuni;

Alte observații

31. salută accentul pus de Agenție pe integrarea Ucrainei ca țară candidată în sistemul Uniunii;

32. constată, pe baza raportului Agenției, că, în 2022, Agenția a efectuat un studiu cuprinzător privind utilizabilitatea, care a implicat testarea structurii arborescente și interviuri individuale cu utilizatorii; observă că studiul a furnizat informații calitative care, în combinație cu informațiile cantitative, ar trebui să îmbunătățească AESA Pro, AESA Light și comunitățile de pe site-ul Agenției; felicită Agenția că a implementat un proiect de punere la dispoziție în toate limbile oficiale ale Uniunii a AESA Light (un spațiu specific al site-ului Agenției unde activitățile acesteia sunt explicate într-o engleză simplă, netehnică);

33. face trimitere, pentru alte observații cu caracter orizontal care însoțesc decizia privind descărcarea de gestiune, la Rezoluția sa din 11 aprilie 2024 ([3]) referitoare la performanțele, gestiunea financiară și controlul agențiilor.

([3]) Texte adoptate, P9_TA(2024)0280.